

financial statements in order fraud external or internal users. The main measures to prevent falsification of financial statements is the internal control system and the system of legislative measures to prevent the falsification of financial statements.

Зінченко О.В., к.е.н., доцент,

Алекса Є.Г., студентка,

Київський національний університет технологій та дизайну

СИНТЕТИЧНИЙ ТА АНАЛІТИЧНИЙ ОБЛІК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ

Здійснення господарської діяльності суб'єктами підприємництва передбачає використання таких форм розрахунків: готівкові та безготівкові. Найпоширеною формою є безготівкові рахунки за операціями, що здійснюються через рахунки в банках.

Безготівкові рахунки – це перерахування грошових коштів з рахунку підприємства-платника на рахунок підприємства-отримувача.

Фінансовим посередником в цих розрахунках є банк, який надає послуги клієнтам-підприємствам.

Поточні рахунки відкривають підприємствам з метою зберігання грошових коштів та здійснення розрахункових операцій відповідно до чинного законодавства України.

Обслуговуючим банком є банк, де відкриті рахунки суб'єктів підприємницької діяльності, та який здійснює для них на договірних засадах будь-які з операції /послуги, передбачені чинним законодавством України.

Чинним законодавством України не встановлено обмежень щодо кількості поточних рахунків та вибору банківських установ. Підприємство має право на відкриття поточних і депозитних рахунків в національній і іноземній валюті.

При здійсненні безготівкових розрахунків суб'єкти господарювання застосовують акредитивну, інкасову, вексельну форми розрахунків та форми за

розрахунковими чеками, банківськими платіжними картками за самостійним вибором платіжних інструментів (платіжне доручення, платіжна вимога, чек, акредитив) і вказують їх під час укладання договорів з банком.

Порядок здійснення безготівкових розрахунків суб'єктами господарювання регламентується Постановою НБУ № 22 від 21.01.2004 р. «Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті» (зі змінами та доповненнями) за встановленими правилами, формами і стандартами безготівкових розрахунків.

Планом рахунків бухгалтерського обліку активів [1], для обліку операцій на рахунках у банках використовується рахунок 31 «Рахунки в банках».

Рахунок 31 "Рахунки в банках" має такі субрахунки: 311 "Поточні рахунки в національній валюті", 312 "Поточні рахунки в іноземній валюті", 313 "Інші рахунки в банку в національній валюті", 314 "Інші рахунки в банку в іноземній валюті", 315 "Спеціальні рахунки в національній валюті", 316 "Спеціальні рахунки в іноземній валюті".

За дебетом рахунка 31 відображають знаходження грошових коштів, за кредитом — їх використання.

Субрахунки 312 та 314 призначені для узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів в іноземній валюті.

Субрахунок 315 «призначений для обліку коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість, відкритому платнику податку в Казначействі, а також на інших спеціальних рахунках, відкритих у банку та/або органі Казначейства відповідно до законодавства, тощо.

Субрахунок 316 призначений для обліку коштів в іноземній валюті, що підлягають розподілу або додатковому попередньому контролю, у тому числі сум коштів в іноземній валюті, що підлягають обов'язковому продажу відповідно до законодавства.

Підставою фіксування операцій за рахунком 31 є виписка з відповідного рахунка.

Аналітичний облік операцій за рахунком 31 здійснюють на підставі виписки банку.

Банківська виписка є документом, який замінює реєстр аналітичного обліку і має обов'язково містити такі реквізити: дату, номер, короткий зміст операції і суми за дебетом і кредитом, а також залишки коштів на початок і кінець звітного періоду.

Бухгалтерія при отриманні виписки банку проводить її контрирування:

виписка нумерується;
перевіряється наявність виправдовуючих розрахункових документів, на підставі яких зараховані чи списані кошти;
перевіряється відповідність суми у виписці банку сумам виправдовуючих документів на перерахування чи зарахування коштів;
проставляється кореспонденція у відповідності з проведеними операціями.

Міжнародна система обліку і розрахунків потребує перегляду чинної системи господарювання, а саме удосконалення не тільки системи управлінського, фінансового і бухгалтерського обліку, а і системи розрахунків підприємства. Організації безготівкових розрахунків приділяється суттєва увага, зокрема удосконалюється розрахунково-платіжна система, організація роботи грошово-кредитних закладів. В Україні діє така форма розрахунків, як розрахунки в системі електронних платежів та пластикові картки.

Одним зі шляхів покращення фінансування підприємств є розробка належної і найраціональнішої розрахункової політики. А успішне завершення кожної операції залежить від правильності вибору форми розрахунків та способу платежів.

Список використаних джерел:

1) План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій” від 30.11.1999, № 291: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2) Інструкція “Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій” від 30.11.1999, № 291: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.